

En gylta ska vara minst 6-7 månader när hon betäcks första gången. Detta är då andra brunsten, så om gyltan går med en galt kan det hända att hon blir betäckt tidigare. En gylta behöver ordentligt med foder för att kunna växa själv samtidigt som hon är gravid.

Antal kultingar.

En bra avelssugga får ca 14-16 kultingar och en slaktsvinssugga får ca 10 kultingar. Detta är självklart individuellt, det kan bli så få som 2 och så många som 20 griskultingar även om det är ovanligt. Det blir oftast fler kultingar med insemination än vid naturlig betäckning.

Hur ofta ska du låta betäcka suggan?

Om en sugga betäcks en gång per år bör hon hålla som avelssugga i 8-10 år, men många anser att det inte finns någon anledning till att bara ta en kull om året, eftersom det brukar bli ojämna brunster och en 'onaturlig' tomtid. Det sliter självklart på suggan om hon ska grisa flera gånger per år, och hon kommer inte att vara i form för att producera kultingar lika länge som om man endast tar en kull per år. Om man tar två kullar/år gäller det att se till att suggan får rejält med mat så att hon inte går ner i vikt av att både vara gravid och dia.

Tillgång till galt

Många tänker sig att hyra galt för betäckning, men ofta är det enklare att ha en själv, och inte nödvändigtvis så mycket dyrare. Hyra av galt brukar kosta omkring 500 kr + foder + transport. Dessutom vill man ju vara säker på att det suggan verkligen är betäckt så man bör ha galten över minst två brunstperioder (3 veckor mellan) vilket resulterar i att man måste ha galten i minst en månad om man hämtade honom när en brunstperiod precis hade börjat annars kan det bli längre. Kostnaden slutar på minst ett par tusen + moms, och det är om du hittar en galt inom rimligt avstånd från där du bor.

Tänk på att en ung gylta kanske inte klarar av vikten från en fullstor avelsgalt, och att det i sådana fall kan vara en bra idé att använda en yngre och framför allt lättare galt till första betäckningen.

Avelsplan

(Texten är delvis tagen från <http://www.landtsvinet.se/radgivning.html>)

Om du har en renrasig och, framför allt, utrotningshotad ras bör du även tänka på hur rasen bäst ska bevaras för framtiden. Det enklaste är att ta kontakt med avelsrådet hos föreningen för den ras du håller. För att bevara mångfalden inom raserna är det viktigt att avelsdjuren kombineras på bästa möjliga sätt. Till det som avelsrådet tittar på vid förmedling av grisar är:

- **Grenar/linjer** – är rasens ursprungsdjur jämt representerade in dagens genbank? Behöver vissa grenar/linjer stärkas?
- **Representation** – har det här djuret många syskon i genbanken? Riskerar vi att förlora djur i stamträdet om inte denna individen får avkomma?
- **Geografisk spridning** – finns det många djur med samma härstamning inom ett visst område?

- **Kombinationer** – har samma kombination av hane/hona gjorts tidigare? Hur kan dessa djurs avkomma kombineras med andra om några år?
- **Egenskaper** – finns det inre och yttre egenskaper att ta hänsyn till?
- **Släktskap** – hur är de tilltänkta avelsdjuren släkt med varandra?